

Groengenoten

Forum over het kruispunt tussen ambitie, carrière en opleiding beheersen?

Het idee: Breng een aantal groene professionals bij elkaar van de opleidingen Sport & Management, Hoofd greenkeeper en European Tree Technician (ETT) en laat hen met elkaar discussiëren over hun laatste opleiding, hun ambities, visie op het arbeidsveld en de koppeling tussen de dagelijkse praktijk en school.

Auteur: Hein van Iersel

Ik begin de discussie met een stelling, of eigenlijk gewetensvraag. Veel groene beroepen hebben een lager imago en salaris dan veel andere functies zoals bijvoorbeeld in de IT. Zou jij desalniettemin jouw kinderen adviseren om in het groen te gaan? Het antwoord is soms ontwijkend, maar bijna altijd veelzeggend. Iedereen begint met benadrukken hoe interessant en boeiend werken in het groen is, maar voegt daar zijn eigen mitsen en maren aan toe. ETT'er Michel van Ingen: "Ik zou mijn kinderen alleen het groen 'insturen', als ze minimaal een hbo-achtergrond hebben." Ook collega-tree technician Joost Verhagen beaamt dat: "Een groene carrière is prima, maar wel op hbo-niveau." Greenkeeper Maarten Eskes is van mening dat werken in de groene sector fantastisch is, ongeacht het niveau, maar plaatst ook kanttekeningen: "Ik heb een leuke baan, maar de betaling laat duidelijk te wensen over." Grootste boosdoener daarbij is volgens Eskes de CAO golf. Eskes heeft het idee dat binnen de golfsector een soort tweedeling is ontstaan tussen mensen met goede arbeidsvoorwaarden onder de CAO hoveniers en de vaak kleinere golfbanen, waar de CAO golf wordt toegepast. Eskes: "Je kunt wel zeggen dat salaris niet belangrijk is, maar als je met je vriendin een

huis wilt kopen, moet er toch echt geld over de brug komen." Met name de boomverzorgers verbazen zich over deze situatie. Verhagen: "Ik ben zelf ondernemer. Als ik mijn mensen slecht betaal, dan jaag ik ze weg. Dat geldt voor greenkeepers dan toch ook? Als er alleen maar gezeurd wordt over een CAO, zonder dat mensen daar consequenties aan verbinden door ander werk te zoeken, vind ik dat het droevig gesteld is met de golfbranche." Eskes reageert: "Op golfbanen ligt dat wat anders. Golfbanen zijn vaak heel klein en vooral ook heel zuinig. Ik ben een opleiding gestart om uiteindelijk wat hoger op de ladder terecht te komen. Daarbij geldt vaak dat golfbaanaannemers, zoals Heijmans Sport en Groen, de boel beter voor elkaar hebben. Zij betalen beter en hebben betere secundaire arbeidsvoorwaarden." Ook de grotere banen hebben hun zaakjes volgens Eskes vaak beter voor elkaar. Eskes: "Je hoort alleen de salarissen van de greenkeepers die het slecht getroffen hebben. De mensen die hun zaakjes geregeld hebben, melden zich niet." Daarbij zijn greenkeepers volgens Eskes over het algemeen erg honkvast. Dit zou komen omdat ze trots zijn op hun baan en werk. Dit kan een van de redenen zijn dat ze slechtere arbeidsvoorwaarden accepteren.

Mooi werk

Fieldmanager Tonnie Doek wil graag kwijt dat je niet alleen met een hbo-opleiding mooi werk kunt krijgen in het groen. Doek: "Ook in de onderkant van het groene vak bestaan mooie functies. Het is alleen zo jammer dat de groene sector zo vaak als een afvalputje wordt gebruikt. Als je helemaal niets meer kunt, kun je altijd nog schoffelen. Dat is heel vaak de stelling, terwijl dat niet zo zou moeten zijn". Verschillende

Tonnie Doek:
"Niet alleen het aantal medewerkers bepaalt de zwaarte van de functie. Je hebt ook met andere partijen te maken."

aanwezigen haken hierbij aan en duiden op de twijfelachtige rol van de WSW-bedrijven en de vaak gedwongen winkelnering die er bestaat tussen gemeentes en hun WSW-bedrijven. Voor de kwaliteit van het werk en het imago van het vak is dat niet goed. Opzichter

Wim Arends:
“Je moet wel de juiste argumenten gebruiken.”

openbaar groen van de gemeente Winterswijk Jan Legtenberg sluit zich hierbij aan: “Iedere WSW’er kan zogenaamd heggen knippen, maar als het goed moet gebeuren, huur ik een aantal ZZP’ers die met de laser een heg kaarsrecht knippen.” Legtenberg benadrukt daarmee dat ook in de onderkant van de groene sector kwaliteitswerk gevraagd en geleverd wordt.

Legtenberg: “Daarbij komt dat we niet allemaal op managementniveau kunnen zitten. Er zal ook gewerkt moeten worden.” De discussie richt zich op de verhouding tussen theoretische kennis en kennis opgedaan in de praktijk en de vraag of je als leidinggevende onderaan zou moeten beginnen of meteen op niveau kunt instromen. Tree technician Wim Arends: “Ik heb een hbo-opleiding, maar ben ook gewoon onderaan begonnen.” Verhagen beaamt dat: “Het zou ideaal zijn als je als hbo’er ook praktische ervaring opdoet. Anders ontwikkel je nooit feeling met de praktijk.” Eskes is het daar ook mee eens, maar plaatst wil wel ergens op wijzen: “Ik vind het ronduit vervelend

wanneer iemand met meer opleiding op de werkplek komt en het al snel beter weet. Deze mensen gaan voorbij aan de ervaring die mensen uit de praktijk in jaren hebben opgebouwd.” De meningen lijken zich samen te vatten op het feit dat opleiden prima is, maar dat dit nooit kan zonder ervaring in de praktijk. Helemaal onderaan beginnen lijkt daarbij ook niet haalbaar. Voor mensen op hbo-niveau moet er zoiets bestaan als zij-instroom.

Communicatie

Wim Arends, werkzaam bij de provincie Groningen, gooit de discussie over een andere boeg. Arends werkt voor de provincie in een

PASPOORT KONINKRIJK DER NEDERLANDEN	
PASSPORT/PASSEPORT KINGDOM OF THE NETHERLANDS/ROYAUME DES PAYS-BAS	
	NAAM/SURNAME Jan Legtenberg
	GEBOORTEDATUM/DATE OF BIRTH 10-03-1964
	GETROUWD/SAMENWONEND Getrouwd met Berna
	BELANGRIJKSTE OPLEIDINGEN MAVO M Tu S Aen O GLR Frederiksoord Vele cursussen Sportveldenmanagement
	NAMEN EN LEEFTIJD VAN KINDEREN Marieke 13, Olaf 11, Jurgen 10 en Igna 4 jaar
	HUIDIGE FUNCTIE Medewerker afd Beheer Openbare Ruimte gemeente Winterswijk
	HUIDIGE WERKGEVER Provincie Winterswijk
	VOORLAATSTE WERKGEVER Synergon SW - bedrijf te Winschoten
	REDEN OM LAATSTE OPLEIDING TE VOLGEN? Nog niet duidelijk
	NOG MEER OPLEIDINGEN GEPLAND? Nog niet duidelijk

Michel van Ingen:
 “Ik zou mijn kinderen
 alleen het groen ‘insturen’, als
 ze minimaal een hbo-achter-
 grond hebben.”

Jan Legtenberg:
 “Ik heb de opleiding Sport-
 veldenmanagement gevolgd,
 terwijl dit maar 15 procent van
 mijn werk beslaat.”

gemengd team, waarbij hij verantwoordelijk is voor de 60 duizend bomen die langs de Groningse provinciale wegen staan. Arends: “De budgetten voor groen en bomen waren veel te laag. Ik heb ervoor gezorgd dat we met een goed plan en vooral ook met de juiste argumenten het budget voor bomen hebben kunnen verviervoudigen. Je moet wel de juiste argumenten gebruiken. Dus niet ‘dien-die boom is zo ontzettend mooi, die moet je aanplanten’, maar wijzen op de zorgplicht die de provincie heeft en vertellen dat het slechte publiciteit is voor de provincie wanneer er door slechte verzorging van de Groningse bomen dodelijke slachtoffers vallen. Met andere woorden, de juiste argumenten hanteren.”

Verhagen herkent dat, maar vraagt zich tegelijk af of je deze manier van communiceren en presenteren in een opleiding kunt leren. De relatief nieuwe opleiding tot ETT'er heeft hier in ieder geval geen modules voor. ETT'er Van Ingen: “Onze opleiding is puur vakinhoudelijk. Management en communicatie binnen de ETT-opleiding is onderbelicht. In het werkveld van de tree technician is dit wel van belang. Ik zou dit overigens geen misser willen noemen, maar een verbeterpunt.” Eskes geeft een voorbeeld bij hem op de golfbaan: “Een paar jaar geleden hadden wij op de baan nogal last van schimmels door achterstallig onderhoud. We hebben toen een aanpak voorgesteld aan de baancommissie. Normaal zou daar geen geld voor zijn, maar nu

de gezondheid van de greens op het spel stond, was het geld er heel snel.”

De andere bij het forum vertegenwoordigde opleidingen, zoals Sport & Management en hoofd greenkeeper, besteden wel aandacht aan communicatie en presentatie. Maarten Eskes: “Probleem is alleen dit toe te passen. Ik werk op een kleine baan in een klein team. Daarnaast heb ik de functie ook nog niet. Ik werk gewoon nog als greenkeeper.” Bijna iedereen haakt in op het relaas van Eskes. Wim Arends: “Je hebt misschien nog niet de functie en de verantwoordelijkheid van een Hoofdgroenkeeper, maar je moet in overleg met je directe chef kijken of je niet wat extra verantwoordelijkheid kunt pakken.” Ook Doek vult het verhaal van Eskes aan: “Niet alleen

PASPOORT KONINKRIJK DER NEDERLANDEN
 PASSPORT/PASSEPORT KINGDOM OF THE NETHERLANDS/ROYAUME DES PAYS-BAS

	NAAM/SURNAME	HUIDIGE FUNCTIE
	Maarten Eskes	Ass. hoofdgreenkeeper/monteur
	GEBOORTEDATUM/DATE OF BIRTH	HUIDIGE WERKGEVER
	30-09-1980	Keppelse golfclub
	GETROUWD/SAMENWONEND	VOORLAATSTE WERKGEVER
	Samenwonend met Leonie	Geen
BELANGRIJKSTE OPLEIDINGEN	REDEN OM LAATSTE OPLEIDING TE VOLGEN?	
MTS automonteur, Greenkeeper IPC, MKB (midden klein bedrijf), Hoofdgroenkeeper cursus bij de HAS	Meer kennis	
NAMEN EN LEEFTIJD VAN KINDEREN	NOG MEER OPLEIDINGEN GEPLAND?	
Geen kinderen	Nee, eerst verbouwen	

PASPOORT KONINKRIJK DER NEDERLANDEN		
PASSPORT/PASSEPORT KINGDOM OF THE NETHERLANDS/ROYAUME DES PAYS-BAS		
	NAAM/SURNAME Michel Come van Ingen	HUIDIGE FUNCTIE Boomtechnisch adviseur Regiovestiging Wageningen
	GEBORTE DATUM/DATE OF BIRTH 03-03-1973	HUIDIGE WERKGEVER Cobra boomadviseurs bv
	GETROUWD/SAMENWONEND Getrouwd met C.H. van Ingen - van der Linden	VOORLAATSTE WERKGEVER Copijn Utrecht bv
	BELANGRIJKSTE OPLEIDINGEN Middelbare vakschool boomkwekerij (Helicon) Werkvoorbereiden boomverzorging (AOC) ETT Boombeheer (AOC) Diverse cursussen/ seminars mbt bomen, voldoet aan NVTB en VRT	REDEN OM LAATSTE OPLEIDING TE VOLGEN? Aansluiten bij ontwikkelingen en kwaliteitseisen binnen het vakgebied boomonderzoek en advies.
	NAMEN EN LEEFTIJD VAN KINDEREN Huib 7, Veerle 6 en Giel van 2 jaar	NOG MEER OPLEIDINGEN GEPLAND? Wens is om op het gebied van projectmanagement mijzelf te versterken dmv gerichte cursus.

Joost Verhagen:
"Ik vraag mij af of je deze manier van communiceren en presenteren in een opleiding kunt leren."

het aantal medewerkers bepaalt de zwaarte van de functie. Je hebt ook met andere partijen te maken dan alleen je collega's, zoals bijvoorbeeld opdrachtgevers en klanten."

Missers

Naast sterke punten zijn er ook missers in de opleidingen. Vooral de opleiding Sport &

Management heeft last van kinderziektes. Dat is ook logisch, omdat het hier om een zeer jonge opleiding gaat met een volgens Legtenberg zeer uitgebreid lesprogramma. Doek: "Er staat zoveel in het programma dat je aan heel veel dingen niet toekomt. Wij hebben bijvoorbeeld aan bestekken maar twee uur tijd gependend. Het programma was overvol. Hierdoor kon er gewoon niet meer tijd aan besteed worden. Gelukkig is dit in de evaluatie wel meegenomen en wordt op dit moment het lesprogramma opnieuw onder de loep genomen." Tree technician Arends snapt niet dat je in twee uur iets kunt vertellen over bestekken. Zelf heeft hij de ongeveer twee dagen durende module over bestekken binnen het ETT-programma niet gevolgd, omdat die weinig nieuws voor hem in

petto had. Arends: "Bestekken zijn complex en belangrijk. Daar kun je dagen aan kwijt zijn."

Cultuur

Naast vakinhoudelijke diversiteit tussen de diverse functies, lijkt er ook een belangrijk cultuurverschil tussen de functies. Boomverzorgers hebben de naam dat zij eigenwijs en eigengereid zijn. Een karaktereigenschap die de aanwezige tree

Wim Arende:
"Met een goed plan en de juiste argumenten hebben we het budget kunnen verviervoudigen."

PASPOORT KONINKRIJK DER NEDERLANDEN		
PASSPORT/PASSEPORT KINGDOM OF THE NETHERLANDS/ROYAUME DES PAYS-BAS		
	NAAM/SURNAME Joost Verhagen	HUIDIGE FUNCTIE Directeur Cobra, Boomtechnisch adviseur, Register-taxateur- VRT
	GEBORTE DATUM/DATE OF BIRTH 31-01-1973	HUIDIGE WERKGEVER Cobra boomadviseurs
	GETROUWD/SAMENWONEND Getrouwd met Anita	VOORLAATSTE WERKGEVER Copijn Utrecht
	BELANGRIJKSTE OPLEIDINGEN MTuO Venlo MBCS Velp European Tree Technician	REDEN OM LAATSTE OPLEIDING TE VOLGEN? ETT zal steeds frequenter gevraagd worden door opdrachtgevers
	NAMEN EN LEEFTIJD VAN KINDEREN Sjoerd 4, Thijs 2 en Dirkje van 1 jaar	NOG MEER OPLEIDINGEN GEPLAND? Deze symposia en cursussen op het vakgebied

PASPOORT
PASSPORT/PASSEPORT**KONINKRIJK DER NEDERLANDEN**
KINGDOM OF THE NETHERLANDS/ROYAUME DES PAYS-BAS

	NAAM/SURNAME	HUIDIGE FUNCTIE
	Tonnie Doek	Teamleider Buitensport vanaf 1 januari 2008
	GEBORTE DATUM/DATE OF BIRTH	HUIDIGE WERKGEVER
	06-04-1960	Gemeente Enschede
	GETROUWD/SAMENWONEND	VOORLAATSTE WERKGEVER
	Getrouwd met Anita	Transplant (boomverzorging) (22 jaar geleden)
	BELANGRIJKSTE OPLEIDINGEN	REDEN OM LAATSTE OPLEIDING TE VOLGEN?
Sportveldenmanagement	Ik heb de opleiding terreinmeester 18 geleden gedaan. Mijn idee was om ooit als uitvoerder te gaan werken. De vacature van teamleider kwam vorig jaar als geroepen, kon niet beter.	
NAMEN EN LEEFTIJD VAN KINDEREN	NOG MEER OPLEIDINGEN GEPLAND?	
Starleny, 21 jaar	De laatste module die aansluit op sportveldmanagement	

technicians beamen. Verhagen: "Ik heb het idee dat greenkeepers en sportveldbeheerders veel meer uitgaan van feiten dan boomverzorgers. Een boomverzorgers heeft nogal gauw een mening en heeft dan vaak weinig oog voor de standpunten van andere partijen." Volgens Verhagen zou dat komen doordat het vak van boomverzorging veel minder uitgekristalliseerd is dan het onderhoud van sportvelden of golfbanen. Het grote voordeel van een ETT-opleiding is dat de emotie een minder belangrijke rol gaat spelen en dat adviezen en visies gebaseerd zijn op wetenschappelijke inzichten.

Noodzaak

Tenslotte de belangrijkste vraag: waarom hebben de aanwezigen zich ingeschreven voor de cursus Hoofdgroenkeeper, Sportveldenmanagement of

ETT? Eskes is daar als een echte Achterhoeker het meest direct en to-the-point in. Hij ambieert op termijn een functie als hoofdgroenkeeper, al dan niet op de baan waar hij nu werkt en daarvoor is een opleiding nodig. Voor de aanwezige fieldmanagers is de keuze iets complexer. Doek heeft het afgelopen jaar na 22 jaar een promotie gemaakt van voorwerker naar teamleider Buitensport van de gemeente Enschede. Een functie waarin hij leiding geeft aan ongeveer 18 mensen. Jan Legtenberg heeft de studie Sport & Management gevolgd omdat hij deze gewoon interessant vond. En dit terwijl het onderhoud van sportvelden misschien maar 15 procent van zijn werk beslaat. De keuze van de aanwezige ETT'ers voor hun studie heeft alles te maken met de ontwikkeling van de branche en het vakgebied. Verhagen: "Je ziet nu al dat in

bestekken de verplichting wordt opgenomen dat bepaalde werkzaamheden alleen door European Tree Workers of European Tree Technicians mogen worden uitgevoerd. Dat is ook goed voor de branche en de kwaliteit van het werk." Collega-ETT'er Arends beaamt dat: "Ik heb de afgelopen maanden zelf een bestek voorbereid waarin dergelijke eisen waren opgenomen."

Jan Legtenberg:
"We kunnen niet allemaal op management-niveau zitten. Er zal ook gewerkt moeten worden."

PASPOORT
PASSPORT/PASSEPORT**KONINKRIJK DER NEDERLANDEN**
KINGDOM OF THE NETHERLANDS/ROYAUME DES PAYS-BAS

	NAAM/SURNAME	HUIDIGE FUNCTIE
	Wim Arends	Projectleider voorbereiding beplantingen
	GEBORTE DATUM/DATE OF BIRTH	HUIDIGE WERKGEVER
	28-03-1974	Provincie Groningen
	GETROUWD/SAMENWONEND	VOORLAATSTE WERKGEVER
	Getrouwd met Ingrid	Yacht
	BELANGRIJKSTE OPLEIDINGEN	REDEN OM LAATSTE OPLEIDING TE VOLGEN?
European Tree Technician Hoge School Gent, landschapsarchitectuur Middelbare Tuinbouwschool Frederiksoord (4 jr A&O) Lagere Agrarische School richting Tuinbouw	Kennis uitbreiden en omdat ik dit als opdrachtgever ook van mijn opdrachtnemers verlang. Moet als opdrachtgever wel weten waar je het over hebt.	
NAMEN EN LEEFTIJD VAN KINDEREN	NOG MEER OPLEIDINGEN GEPLAND?	
Linsey 3 jaar en Ivor 6 maanden	Op dit moment niet, in de toekomst geheid.	